

23-04-005

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **5** 1970

Bildet på forsiden:

Mor og sønn lytter til statsminister Indira Gandhis tale ved innvielsen av den nye indiske delstat Meghalaya. Delstaten ligger i Indias nord-østre hjørne.

I en lederartikkel skrev områdets avis Frontier Times: «En politikk basert på forvandling i menneskenes hjerter har gjort festlighetene idag mulig. Tusener i nordøst er takknemlige for de politikere som ved å anvende Moralsk Opprustnings ideer har overvunnet de bitre motsetninger som skilte oss.»

Forpliktet?

Revolusjonære gjennom tidene har oppdaget at det ikke er nok å ha en idé. Hvis den skal bryte gjennom, må det bygges og trenes en styrke av mennesker som er forpliktet av den og som arbeider målbevisst sammen. I en verden hvor de fleste ikke vet hva de vil eller bare vil noe for seg selv, har en slik styrke kolossal gjennomslagskraft.

Den engelske statsmann Wilberforce er et eksempel. På slutten av 1700-tallet var England verdens ledende slavehandlernasjon. Millioner av slaver ble fraktet over verdenshavene og solgt. Trafikken var en grunnsten i Englands økonomiske liv. Som et resultat av en radikal religiøs fornyelse besluttet Wilberforce seg til å avskaffe slavehandelen. Det kostet ham 20 års uavbrutt kamp, manges vennskap og en toppstilling i det politiske liv. I 1807 var kampen vunnet.

Wilberforce var en stor personlighet. Men viktigere for hans seier var det at han bevisst bygget et team av mennesker som satset alt sammen med ham. Det var mennesker av forskjellige politiske oppfatninger. De kjempet en resolutt kamp for hverandre når det gjaldt motivering, disiplin og ærlighet. Historikerne peker på at det samtidig var et overskudd av moro og godt vennskap blant dem. «Ingen statsminister hadde et slikt kabinett til sin rådighet,» skriver en av dem.

Frank Buchman sa en gang: «Prøven på godt lederskap er om du kan trene ti andre til å gjøre arbeidet bedre enn du selv.» Også han bygget en forpliktet styrke. Han var klar over at det vi kan oppnå som enkelte blekner i forhold til hva mennesker med en felles forpliktelse kan utrette. Han var realistisk nok om menneskene til å vite at alle trenger hjelp til å leve det de vet er rett, og at det i et fellesskap må kjempes om Guds fullstendige herredømme over den enkelte og over samfunnet.

Et slikt alternativ til stagnasjon og åndelig forflatning er den beste gave en generasjon kan gi videre til den neste.

JENS-J. WILHELMSSEN

TYSKLAND OG VI — 25 ÅR ETTER

Denne måneden har vi feiret 25 års dagen for Tysklands kapitulasjon. Vi har holdt taler, nødvendige taler, om ikke å glemme og om å rette blikket fremover.

Noe av det vi ikke må glemme er Tyskland. To ganger i vårt århundre har landet vært nøkkelen til Europas skjebne. Mellom slagene, i Weimar-republikkens dager, kjempet det svakelige tyske demokrati en kamp på liv og død. Resten av Europa hadde det for travelt med sitt til å yte de demokratiske kreftene effektiv støtte.

Det er mulig at Tyskland fremdeles er Europas skjebnenasjon. I dag står Tyskland sentralt i forsløt på å skape avspenning med Europa. Som lederen for en kvart million tyske metallarbeidere sa til meg for noen uker siden: «Willy Brandts forsøk på å skape et nytt forhold til Moskva, Warszawa og Øst-Berlin representerer ikke noen uavhengig tysk øst-politikk. Frankrike, USA, England er helt med på forsøket. Men Tyskland er prøvestenen.»

Jeg har tilbrakt 9 år i Tyskland etter krigen. Først fra 1948 til -53, så fra 1961 til -65. I april var jeg på mitt første besøk i Vest-Tyskland på 4 år.

Det merkes at Forbundsrepublikken har hatt en langvarig høykonjunktur. Den økonomiske ekspansjonen er til å ta og føle på. De nye forretningsbyggene er palasser av betong, stål og glass. I Frankfurter Allgemeine Zeitung, Tysklands mest ærverdige avis, telte jeg på en gjennomsnittslørdag annonsesidene. Det var 104 sider med utelukkende «stilling ledig»-annonser. Ingeniører, teknikere og salgseksperter syntes mest etterspurt. Utdannelsesapparatet går på høygear, men greier ikke å holde følge.

Hva skjer med Tysklands sjel midt i velstandsgaloppen? En humoristisk iakttagelse delte opp den tyske borgers materielle etterkrigsutvikling i bølger: Først kom spisebølgen, så boligbølgen, bilbølgen, feriebolgen, delikatessespisebølgen (Feinfresswelle). Det er liten strid om at Tyskland nå befinner seg midt i sex-bølgen. Det er ikke bare ukeblad, filmer og reklame som bærer preg av det. Omgangsformene på gaten og i restauranterne er forandret. Schillers ord: «Seid umschlungen, Millionen» (Vær omfavnet, millioner) er blitt virkeliggjort på en måte han neppe hadde forutsett!

En ledende funksjonær i det tyske LO fortalte oss om en meningsmåling som hadde funnet sted blant arbeiderne. De ble spurt hvilke mål fagforeningen skulle prioritere. Svarene hadde overrasket. Det overveldende flertall satte sikre arbeidsplasser først. Langt bak fulgte prisstabilitet, høyere lønn og medbestemmelsesrett, i denne orden. Denne følelsen av usikkerhet stikker dypt i tyskerne, ikke bare hos arbeiderne. Det var ingen tilfeldighet at både CDU og SPD, de to hovedopponenter, ved parlamentsvalgene i 1965 valgte det samme slagord i valgkampanjen: Sikkerhet.

Yngre krefter rykker nå inn i maktposisjonene. Hvilket livssyn har de? De har ikke den ballast som Weimar-tidens erfaringer representerte. Det er kanskje en av grunnene til Willy Brandts uttalelse den 8. mai i år: «Bare den som husker det som skjedde i går kan forstå det som foregår i dag.» Studentene har gått i spissen for den europeiske student-radikalis-

men. Navn som Rudi Dutschke har gått verden rundt. Viseformannen for det tyske metallarbeiderforbundet (2,3 millioner medlemmer) forteller oss at gjennomsnittsalderen i forbundet nå er 38 år. Han understreker at de unge arbeiderne i motsetning til mange av studentene har en ansvarsbevisst og realistisk holdning til problemene.

En ung prest i Syd-Tyskland inviterte oss hjem til seg. «Den kristne tradisjon i Tyskland smelter som sneen for solen,» sa han. «Uenigheten innen den tyske kirke er farlig, og omfatter selv de mest fundamentale spørsmål.»

Vi besøkte 25 byer på 12 dager. Overalt hvor vi kom inviterte vi til sommerens konferanse for Moralsk Opprustning i Caux i Sveits. Direktøren i Stuttgart, skuespilleren i Karlsruhe, fjernsynssekretæren i Mainz, sjefredaktøren i Koblenz, gruvearbeideren i Ruhr, ungsosialisten i Wuppertal, studenten i Münster, alle ville de komme. Mens vi var der reiste to, en doktor i teologi og en fabrikk-eier, til India for å understøtte Rajmohan Gandhi i hans arbeid for Indias moralske opprustning.

Praktisk talt alle vi snakket med var enige om at det var riktig av Willy Brandt å ta opp kontakten med Øst-Tyskland. Men vi traff nesten ingen som trodde på at det ville gi nevneverdige resultater. En ting er sikkert: Utviklingen videre kommer til å sette store krav til det tyske folks modenhet, tålmodighet og lojalitet til den internasjonale folkefamilie. I en situa-

Forts. side 14

MALAYSIA INNBYR

MALAYSIAS STATSMINISTER, TUNKEN ABDUL RAHMAN PUTRA, HAR GITT FØLGENDE UTTALELSE I FORBINDELSE MED INVITASJONEN TIL MRA-STYRKEN SOM I DISSE DAGER GJESTER MALAYSIA:

«Jeg har sagt meg villig til å stå som beskytter av Moralsk Opprustnings aksjon i Malaysia, fordi jeg har kjent Moralsk Opprustning i 20 år og verdsetter høyt hva denne styrken utretter i verden.

MRA bringer enhet hvor det er splittelse, frihet hvor det er frykt, tillit hvor det er fiendskap, forsoning hvor det er hat.

Derfor bifaller jeg innbydelseskomiteens initiativ for å få denne MRA-gruppen med sin forestilling «Det er tillatt å lene seg ut» hit til landet.

MRA setter ut i praksis den universelle sannhet som uttrykkes i Den Hellige Koran: «Gud forvandler det som er galt i en nasjon, når folket selv begynner å forvandles.»

Denne nasjonen ble bygget på et sterkt grunnlag av tillit, godvilje og gjensidig toleranse. Etter de mange år med fred, overflod og velstand gikk landet nylig gjennom en plutselig og uventet psykologisk trauma hvis ettervirkninger såvidt er begynt å leges, langsomt men sikkert.

Dette sjokk har også vekket vårt folk til nødvendigheten av å søke Den allmektiges ledelse; å respektere hverandre i et ekte ønske om å leve og la leve; og å ha den hengivenhet, selvpoffrelse og ærlige målbevissthet som kan forme dette landet til et Forente nasjoner i miniatyr.

Kan denne gruppen igjen minne oss om disse sannheter, slik at Malaysia kan demonstrere for verden

Statsminister Rahman

at et samfunn av mange raser funksjonerer og at mennesker av ulike raser, religioner og kulturer kan finne enhet, harmoni og lykke?

Vi ønsker denne gruppen velkommen til vårt land — og spesielt på dette tidspunkt.

Tunku Abdul Rahman Putra.

Kuala Lumpur,
21. april 1970.

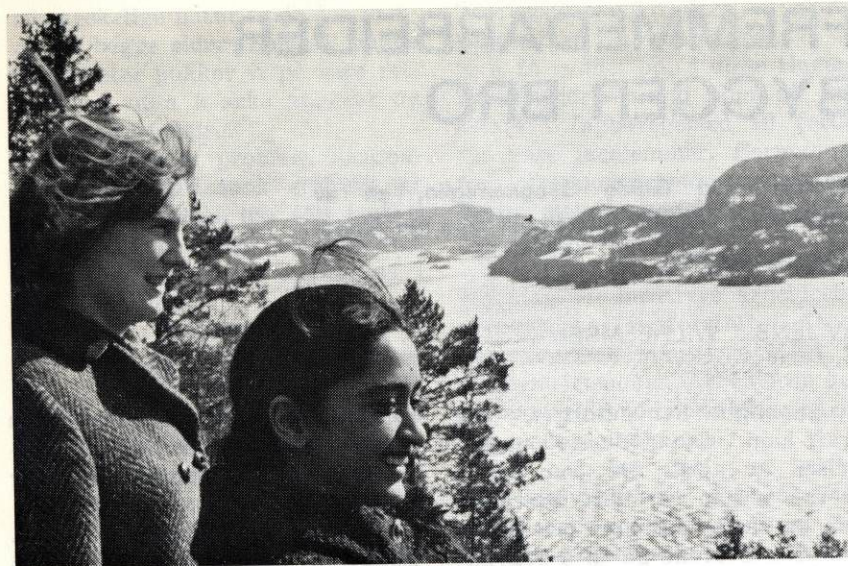
Den 13. mai 1969 sto Malaysia på randen av borgerkrig mellom de kinesiske og malaysiske folkegrupper. Den 11. mai 1970 kom en internasjonal MRA-styrke til landet med skuespillet «Det er tillatt å lene seg ut», innbudt av ledere for begge folkegrupper. President Tunku Abdul Rahman står som beskytter av forestillingene (se hans uttalelse på denne side).

Invitasjonen til Malaysia kom i stand etterat den tidligere generalsekretær i UMNO (United Malayan National Organisation), som er det største politiske partiet i Malaysia, tok del i en konferanse i MRA-sentret i Panchgani, India, sammen med den nasjonale leder av det kinesiske partiet MCA (Malaysian Chinese Association).

En delegasjon på 6 fra Malaysia tar for øyeblikket del i en videre konferanse i Panchgani. I denne delegasjonen er representanter fra alle folkegrupper og blant dem Mr. Bernard Lu, sekretæren til den ovennevnte leder av det kinesiske partiet. I en tale til konferansen sa Lu bl.a.:

«Mitt folk har ofte vært stolt over sin flere tusen år gamle kultur uten å vise tilstrekkelig forståelse for de andre folkegruppene kultur. Det var nødvendig å finne en måte å bevege dem bort fra sin kinesiske innstilling slik at de kunne bli del av et gryende malaysisk samfunn.

Økonomisk, sosialt og politisk har malayerne ikke fått den hjelp de trenger, selv om de er den største folkegruppen. Vi brukte vår egen bakgrunn som et folk som har levet under fremmedherredømme til å unnskyldte at vi ikke tok ansvar. Delvis derfor fikk vi 13. mai-opprøret. Etter å ha kommet hit til Panchgani har jeg begynt å finne en 'vi-innstilling' istedet for en 'jeg-innstilling'. Jeg tenkte ikke på at mine medmennesker og Gud kunne være de manglende faktorer i mitt liv. Kanskje vi burde slutte med å tjene Gud på vår egen måte og begynne å tjene på Hans måte.»

◀ Margaret Wilson og Anju Chinai beundrer Tyriffjorden i solskinn.

R. W. Wilson sammen med professor Eiliv Skard, Oslo.

I april kom herr og fru R. V. Wilson, London, deres datter Margaret, frk. Anju Chinai, India og herr Andrew Lancaster, Australia, på et kort besøk til Oslo.

Herr og fru Wilson har i mange år gitt hele sin tid til Moralsk Opprustnings arbeid. Fru Wilson

har dessuten skrevet en rekke bøker. De tre unge som kom med dem tar for tiden del i MRA's program i England.

I løpet av en uke møttes de med representanter for politikk, kirke, fagforeninger, industri, jordbruk og ungdom.

Finske biskoper innbyr til Caux

Fem finske biskoper har undertegnet et innbydelssbrev i anledning av sommerens konferanser i Caux, der det bl.a. heter:

Sommeren 1969 deltok ca. 10 personer fra Finland i en konferanse i Caux omkring spørsmålet 'De kristnes oppgave i den moderne verden'. Inntrykkene de fikk ga sterke impulser og ledet til nye initiativ. Noen av dem fikk bidrag til reisen av Kirkeforvaltningsnemnden og resultatene har vist at det var vel anvendte penger.

Sommer arrangeres en konferanse med samme målsetning i Caux 12.—22. juli. Man er nå dobbelt klar over at grunnårsaken til dagens lammende splittelse og skjebnessvangre blindhet er en tiltagende bortvendthet fra Gud.

Det eneste tilstrekkelige svar er derfor kampen for en verdensomspennende hjertets og livets fornyelse, hvor Gud får igjen sin ledende stilling. Konferansens mål er å bygge, utvide og fornye denne

front av åndelig og moralsk kraft i Guds hånd, der hver og en kan finne sin personlige oppgave.

I full forståelse av dette initiativs betydning vil undertegnede støtte det ved å signere denne innbydelse til Caux.

Helsingfors, 15. april 1970.

Et spill uten teppe

Hvor ligger den besluttende makt i moderne industri?

Noen representanter for ledelse og fagforeninger ved De franske jernbaner, som for tiden står oppe i en omformningsprosess, hevder at «vi må lære kunsten å ta beslutninger sammen.»

De sa dette til topp-ledelsen ved De franske jernbaner, i et skuespill de fremførte i Paris nylig: *Man spiller uten teppe*, produsert av Moralsk Opprustning. Forfatterne er Claire Evans, Jean-Jacques Odier og Alain Tate.

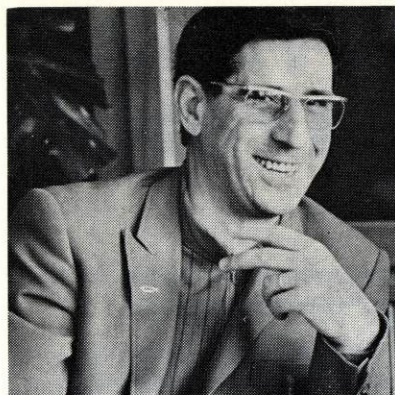
Blant dem som så den første forestillingen i Paris var generaldirektøren for De franske jernbaner, direktøren for den nordlige region-

en, presidenten og generaldirektøren for Bull General Electric, og grupper av fagforeningsfunksjonærer fra Renault Motors.

En av hovedrollene spilles av Leon Girardot, som er personaldirektør for jernbanene i nord. Forskjellige fagforeningsfolk har de samme roller på scenen som de lever i virkeligheten.

«Grunnen til at vi setter opp dette stykket, er at det etter vår mening møter et behov i vårt samfunn,» sa Girardot etter forestillingen. «Mangelen på ekte dialog er fatal, enten det er innen familielivet, industrien, forretningslivet eller universitetene. Vi må lære kunsten å ta beslutninger sammen.

På et tidspunkt da landets største industri, jernbanene, er i ferd med å revidere sitt forhold til staten, forandre sin struktur og desentralisere sin bestemmende myndighet, er det behov for en ny dimensjon både hos ledelse og fagforeninger. Dette skuespillet kan gi alle parter innen industrien en større forståelse av de oppgaver som ligger foran oss.»

FREMMEÐARBEIDER BYGGER BRO

Intervju med Guido Scognamiglio, en av lederne for 600 000 utlendinger som har funnet arbeide i Sveits.

AV JENS-J. WILHELMSSEN

Scognamiglio har autoritet. Jeg traff ham i Caux i Sveits i begynnelsen av april. Det var lett å merke at han var blitt intervjuet før, og hadde satt liten pris på resultatet. Svarene ga til å begynne med bare det nødtørftigste.

«Ja, jeg er fagforeningssekretær. På heltidsbasis. For utlendingene som arbeider i metallindustrien i Bern, i alt ca. 20 000. De fleste italienere.

«Min familie og jeg bor i Bern. Vi flyttet fra Italia for 14 år siden.

«Om fremmedarbeiderne har egne organisasjoner?» En megetsigende gestus gir forhåndsvarsel om svaret: «Bare italienerne har 4 000 foreninger, fra soppsamlere og blodgivere til de mer politisk orienterte.»

De fleste utenlandske arbeiderne er i bygningsindustrien, dernest følger metallindustrien og restau-

rantbransjen. Jeg spør hva deres største problemer er. Det varer ikke lenge før Scognamiglio snakker seg varm.

«Å få familien med oss til Sveits. Bolig- og skoleproblemer. Vi må ha arbeidet 18 måneder i Sveits og ha en bolig, før vi får bringe inn vår familie. For bygningsarbeiderne, som bare har sesongarbeid, kan det bety at de må vente 4–5 år. Fagforeningene kjemper for å avskaffe ordningen med sesongarbeid, men har hittil ikke lykket.

«De menneskelige problemene er de verste. Som det å måtte savne kone og barn. Eller mangelen på kontakt med sveitserne. Det er som om man bevisst unngår hverandre: Utlendingene holder til på jernbanestasjonen, sveitserne i restauranten. Vi merker diskriminering fra sveitsernes side. Men den

menneskelige natur er jo den samme på begge sider: Som så mange minoriteter pukker vi på våre rettigheter, uten å søke kontakt og virkelig forståelse.»

Språket er et problem. Scognamiglio beretter med stolthet at han og en kollega har fått i gang en språkskole med 150 elever i Bern, og avdelinger rundt om i hele kantonet.

— Har De ellers kunnet gjøre noe for å skape samarbeid?

«Peter Howards skuespill 'Over havegjerdet' ble oppført av et profesjonelt italiensk ensemble i 36 sveitsiske byer. Jeg selv tok meg en måned fri for å reise med dem og knytte forbindelser. Forbindelsene består fremdeles.

I Bern har vi dannet en komite som består av 10 italienere. Vårt mål er å kjempe for en åndelig og moralsk opprustning av både sveitsere og italienere. Bl.a. skal komiteen snart arrangere en offentlig forestilling av den syd-amerikanske MRA-filmen «Menn fra Rio» på italiensk.

— Har kontakten med Moralsk Opprustning betydd meget for Dem?

«Utfordringen fra Caux ga to resultater:

1. Fagforeningen har spart en hel del fordi jeg ble ærligere om mine

'representasjonsutgifter', og i pengesaker i alminnelighet.

2. Å få ryddet opp i disse tingene har frigjort energi som nå kan satses i fagbevegelsen til fordel for våre medlemmer. Formannen for fremmedarbeidergruppen i Berns metallindustri er nå her i Caux sammen med meg.

De som tror at Moralsk Opprustning vil infiltrere arbeiderbevegelsen har misforstått. Arbeiderbevegelsen må gjøre MRA til sin egen eiendom. Arbeiderne kan på en avgjørende måte bidra til enhet mellom nasjonene.

For meg har særlig en beslutning betydd meget: Å ha en stille stund hver morgen sammen med min kone og mine to døtre, hvor vi sammen tar opp problemer vi står overfor i familien, i fagforeningen eller i samfunnet ellers. Vi setter oss i hver vår gode stol med hver vår notisbok, og skriver ærlig ned alle tanker, som Gud gir dem til oss. Å dele disse tankene med hverandre hjelper oss til å mestre problemene sammen.»

80 000 kommer og går

Ca. 80 000 fremmedarbeidere kommer og går hvert år i Sveits. Sterke krefter ønsker nå å redusere antallet fremmedarbeidere i landet. Det vil i så fall ha sin virkning på Sveits' økonomi.

«Mange nye fabrikker er blitt bygget fordi det har vært så lett å få arbeidskraft,» sier Scognamiglio. «Men det er ikke Sveits' oppgave å konkurrere med USA og Japan i økonomisk vekst. Og Sveits har ikke nok boliger, skoler og sosiale innretninger til å ta opp så mange utlendinger.»

Er det en fordel for landet at så mange italienere arbeider i utlandet?

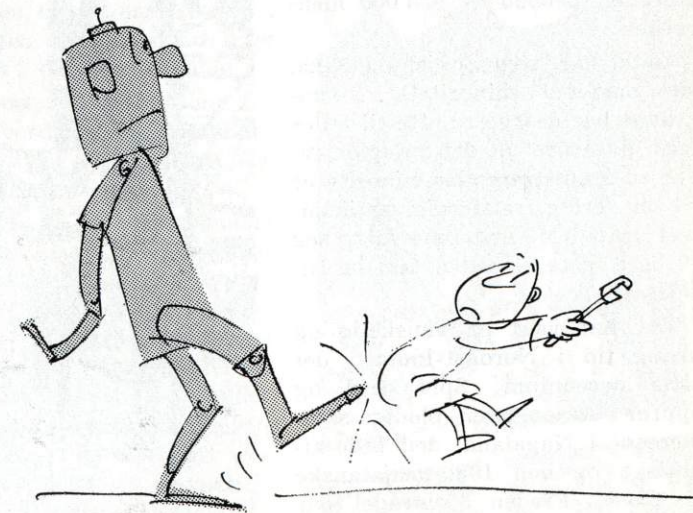
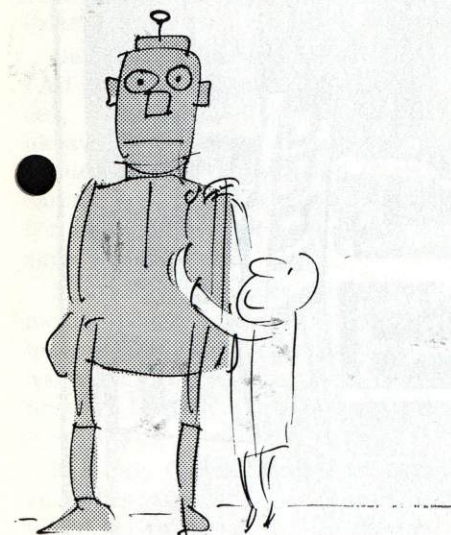
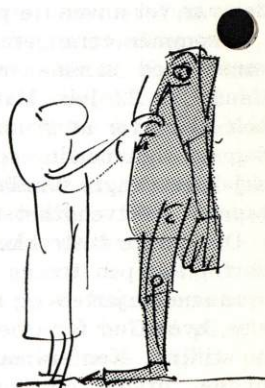
«Italia har i alt 5 millioner immigrantarbeidere.

De sender jo penger tilbake. Og så høster de teknisk erfaring. Men det er jo ironisk når de italienske kapitalistene så gjemmer pengene i sveitsiske banker, i stedet for å investere dem i Italia. Og Italia ville være bedre tjent med at sveitserne bygget industri i Italia, enn å bringe italienerne til Sveits. Men sveitserne frykter Italias labile politiske situasjon.»

Har De noe De gjerne vil si til oss i Skandinavia?

«Jeg har lest i avisene at det er ca. 70 000 utenlandske arbeidere i Danmark, og at forholdet mellom danskene og dem av og til har vært meget vanskelige. Det var et eksempel på at de ikke fikk spise i samme kantine. På bakgrunn av

Forts. side 14

Assams guvernør, B. K. Nehru, sammen med Stanley Nichols-Roy, etterat denne har avlagt ed som minister i delstaten Meghalayas første regjering.

MRA-revyen «Det er tillatt å lene seg ut» vises i Meghalayas hovedstad Shillong. Ingen ønsker å gå glipp av forestillingen.

M E G H A L A Y A

«Hun stilte rett mot oss to og hilste. Hun ville vite hvor Cathrines nasjonaldrakt kom fra!»

«Hun» var Indira Gandhi, Indias statsminister. Cathrine er en ung sveitsisk kvinne — og den som forteller er Oslopiken Elisabeth Knudsen.

Elisabeth beskriver hendelsene i et gigantisk haseselskap, som ble holdt av Assams guvernør Nehru og frue; 1400 gjester myldret omkring på de store plenene.

Indira Gandhi var ikke kommet hele veien fra New Delhi til Assam for å beundre nasjonaldrakter. det var bare en liten detalj i en historisk begivenhet. Statsministeren var æresgjest ved innvielsen av en ny delstat, Meghalaya. Den ble født 2. april 1970, i Indias nord-østre hjørne, som omgis av Kina, Burma og Øst-Pakistan. En ny stat, skåret ut av Assams fjellområder, bebodd av 933 000 mennesker.

India har, som Sovjet og Kina, sine nasjonale minoriteter. Demokratiet har dessverre ofte til felles med diktaturet at det mangler evnen til å integrere sine minoriteter på en verdig, rettferdig og inspirert måte. Minoritetene føler seg — og er ofte — nedvurdert og tilsidesatt.

Det har vært en vanskelig og urolig tid i Nordøst-India i det siste decennium: Språkstrid og opprør i Assamdalen, blodige sammenstøt i Nagaland, den Indo-kinesiske og den Indo-pakistanske konflikt. Freden i området har

hengt i en tynn tråd. Garo-folket og Khasi-folket kunne ha kuttet tråden. Men isteden — takket være et usedvanlig modig lederskap — ble den nye stat Meghalaya unnfanget og født.

Overalt i Assam kan man treffe fjellfolk og folk fra slettene som er at Meghalaya ble skapt takket være en dyptgripende forandring i innstillingen hos og forholdet mellom dem som har levd i bitter splid.

Professor G. G. Swell, som i de siste åtte år har representert Assams fjellfolk i parlamentet i New Delhi, har sagt, «Assamfjellene kan bli et vindu som viser hva India kan gjøre for nasjonale minoriteter og dermed vinne den alminnelige manns tillit i Mizobergene og Nagaland (hvor væpnet opprør fremdeles pågår). Indias beste forsvar ved nordøstgrensen er å ha folket med seg.»

Generalsekretæren for APhLC (All Party Hill Leader's Conference), Mr. Nichols-Roy, uttalte til ukeavisen *Himmat*: «Jeg ønsker å den samme omtanke og ta det samme ansvar for Assams folk og for hele Indias folk som for mitt eget Khasi-folk.»

Redaktøren av samme avis, Rajmohan Gandhi, skriver: «Denne løsningen er blitt mulig fordi man har vært villig til å se på et lokalt problem fra et nasjonalt og globalt synspunkt.»

Moralsk Opprustning har hatt en avgjørende andel i at minoritetene Garo og Khasi har fått større

politiske og kulturelle rettigheter. Flere av fjellfolkenes ledere, med generalsekretær Stanley Nichols-Roy i spissen har besøkt det ideologiske treningssenter Panchgani, Moralsk Opprustnings hovedkvarter i India, som ledes av Rajmohan Gandhi.

Shillong er hovedstaden i den nye staten. For noen uker siden rykket en gruppe på ca. 90 inn i byen. De kom fra 21 land og brakte med seg MRA's ideologiske skuespill. Kveld etter kveld ble sentralbibliotekets store sal fylt til siste plass. Hver kveld måtte hundrevis gå igjen uten å ha kommet inn. Salen tok 1 100 mennesker.

Undervisningsministeren i Nagaland sendte en delegasjon på 30 studenter de 200 km. fra Kohima for at de skulle se skuespillene og trenes i MRA.

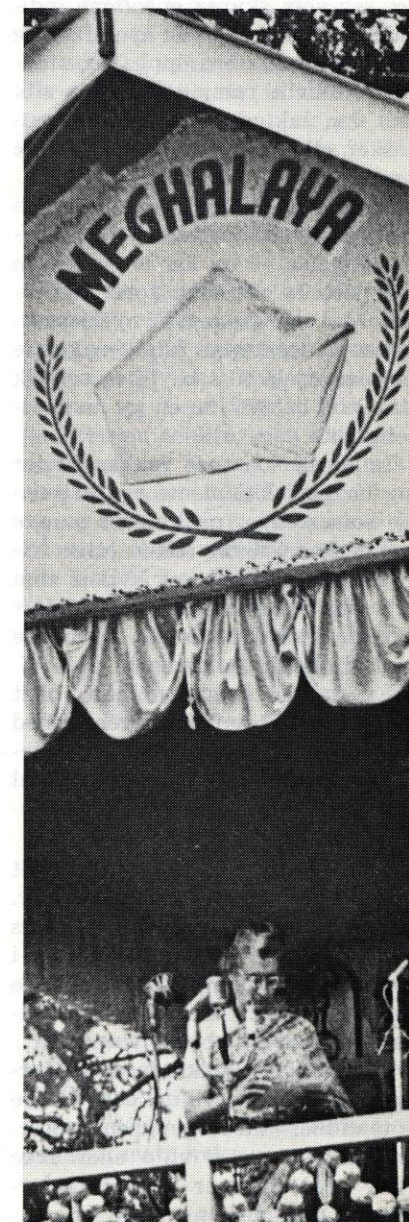
En gruppe unge menn reiste i to dager fra Garo-fjelldistriktet for å ta del i det som skjedde.

400 kom sammen i Shillong for å trenes i hvordan disse ideer skulle bringes videre til enkeltmennesker og nasjoner.

Det finnes vise menn som mener at verdens praktiske og ideologiske gravitasjonsfelt forskyver seg mer og mer til Sentral- og Sydøst-Asia. Ingen kan forutsi hva som vil skje med og gjennom det mylder av folkeslag som bor i dette området.

Meghalaya er et skritt i riktig retning. Det er et nøkternt eksperiment, på tross av navnet — som betyr «Skyenes bolig».

Statsminister Indira Gandhi innvier den nye fjellstaten.

DEN ÅPNE FAMILIEN

Noen stilte engang spørsmålet: «Er familier egoisme for to eller flere, eller en åpen dør for medmenneskene og verden?»

En familie som lever konsentrert om seg selv skaper ensomme individer omkring seg. En åpen familie kan påta seg store oppgaver utenfor familiens ramme. Nettopp slik kan den inkludere ensomme mennesker eller andre familier i disse oppgavene.

Hvis man setter spørsmålsteget ved familiens fortsatte eksistensberettigelse — og det er det som gjør det — må man først undersøke om det finnes fornyelsesmuligheter. Den åpne familien kunne være en hjelp til å bryte en selvisk sirkel og bringe inn en ny menneskelighet.

Innen de kristnes rekker finner jeg en perfeksjonisme og fariseisme som stenger og hindrer mange mennesker i deres søken etter fellesskap og tro, sier en kvinne som arbeider med sosiale spørsmål. Der har vi altså det stengte og livløse som vi må gi et alternativ til.

En del av dem som har vokst opp i et slikt miljø reagerer med å prøve å fri seg fra alle familieband. Man sier at kollektivet skal erstatte den lille, innestengte, selviske familien.

Men også i kollektivsamfunnet møter man tilpasningsproblemer. Personligheten kan splittes hvis man ikke føler seg helt hjemme i gruppelivet og er redd for å vise sin egen naturs mer borgelige tilbøyeligheter! Dobbeltliv oppstår.

— Åpenhet, konkluderer en forfatter, er øyensynlig det eneste botemiddel mot gruppenevroser. Spørsmålet om å ville eller ikke ville være åpen, er tydeligvis forbundet med den menneskelige na-

tur — enten det dreier seg om familien eller gruppen.

Avstand

På mange måter er vi på vei mot større åpenhet enn tidligere generasjoner. I sunn opposisjon har man gått til storm mot falske former. Man har satt spørsmålsteget, man har rørt opp i ting.

Samtidig synes avstandene i samfunnet å bli større, mellom eldre og yngre, mellom funksjonærer og arbeidere, studenter og professorer, menn og kvinner. Menneskene synes å stå på forskjellig hold og se samme ting på diametralt motsatt måte. Det som for den ene synes som fornuft og orden, anses av den andre som reaksjonær tenkning. Det som fra ett hold virker som anarki er rettmessig revolusjon sett fra et annet hold.

En mor betrakter veggene i sin tenårings-sønns rom — prydet med grelle plakater, Mad-vitser, Mao-sitater. Hvorfor, tenker hun, er hans verden så ulik min?

Kan man bygge en bro av åpenhet til andres verdner? Kan dette i så fall begynne innen familien?

Ærlighet, absolutt

Kanskje man kan si at virkelig medmenneskelighet begynner i ekteskapet, i to menneskers liv med og for hverandre? Det forholdet er unikt på den måten at man velger å gå inn i det. De fleste andre av livets grunnleggende forhold kan man gjøre svært lite ved. Ingen kan velge når han skal bli født, av hvilke foreldre, til hvilket kjønn, med hvilke søsken. Men ekteskapet er et fritt valg — og vedblir stort sett å være det man selv

gjør det til. Her kan man sette likhetstegn mellom åpenhet og absolutt ærlighet. Den kan begynne før ekteskapet. Min forlovede og jeg gikk lange turer og fortalte hverandre alt vi visste om vår egen menneskelige naturs vanskeligheter. Det var ikke så lett, men et godt grunnlag.

Og så er det et annet område hvor det blir et spørsmål om åpenhet: det er mulig å reparere ting. Det går an å forebygge faretruende kriser. Et ekteskap behøver ikke bli noe man forbruker og kaster fra seg.

Åpenhet og ærlighet i ekteskapet er kanskje det viktigste. Men mellom foreldre og barn gjelder akkurat det samme. Noen må begynne.

En familie som har en naturlig åpenhet seg imellom kan inkludere andre. En god venninne av meg sa noe viktig om det. Hun mistet sin mann for mange år siden.

— Man blir ikke misunnelig på dere som er gift når man merker at dere lever for andre mennesker. Hvis dere lever bare for hverandre, for deres eget, for deres hjørne i tilværelsen, da kan man plutselig føle at man savner sin mann kolossalt. En ugift kvinne sa noe lignende til meg like etterpå.

Hva de sa ga meg noe å tenke på når det gjelder den åpne familien. Jeg forsto at den aldri, aldri kan komme istand gjennom forandrede strukturer og boligforhold eller en ny lovgivning. Jeg så den åpne familien som noe man kan skape på ett minutt når som helst, hvor som helst, hvor mennesker bestemmer seg for å ha ærlighet, virkelig uselviskhet, kjærlighet og ikke minst renhet omkring seg.

Tabu?

Mange som regner seg for å være åpne, fordomsfrie og samfunnsbevisste har glemt en ting. De har tabulagt Gud. Hvis ikke den døren også åpnes blir det lummert i huset. Medmenneskelighet kan ikke eksistere lenge uten en annen dimensjon — en vilje og en plan som er større enn menneskelige viljer og planer.

New Delhis ordfører, Hans Raj Gupta, åpner aprilkonferansen i Moralsk Opprustnings sentrum i Panchgani, India. «Kontinenter i kompaniskap» var konferansens tema. Den fargerike blanding av personligheter på platformen bak ordføreren gir et inntrykk av Panchgani-konferansens vide horisont. Blant dem er fru Haji Mohamed Ali fra Malaysia, frk. Dang Thi Hai fra Vietnam, Luis Acuna fra Argentina, Dr. Klaus Bochmühl fra Tyskland, prinsesse Helen av Romania, og R. D. Mathur fra New Delhi, sentrets leder.

«Ønsket om å lære og behovet for å finne en lykke som jeg hele mitt liv har vært på jakt etter, bragte meg til Panchgani,» sa ordføreren.

Kirken og kunsten

Den 12. april ble Farnes nye kirke, Årdal i Sogn, innviet av Bjørgvins biskop Per Juvkam. Blant de 300 gjester ved kommunens middag var statsråd Kjeld Bondevik og alle kirkens bygningsarbeidere tilstede. Kunstneren Victor Smith holdt denne tale:

Halvtomme bygninger — tvilende og stridende teologer — et budskap som konserveres eller et budskap som tilpasses moten?

På en dag som denne er nok kirken dette, men den er samtidig noe annet og meget mer.

Idag er vi vidner til kirkens monumentale triumf. I denne triumf er kunsten med, og for dette kan vi være takknemlige.

Hvorfor?

Fordi dette forteller om et nytt møte mellom kirke og kunst i vår tid.

Det var en gang at kirke og kunst var samme ting — tjeneste for Gud. Så skilte kunsten lag, for å søke mening og hensikt i sin egen utfoldelse. Hva kirken tapte på dette vet vi ikke fullt ut, men kunsten tapte alt. Den tålte ikke å bli mål i seg selv. Den endelige konklusjon på denne utvikling ble gitt i kampropet fra 1920. «Kunsten er død, leve maskinen».

Nå har vi i vår tid fått høre et lignende rop fra teologene: «Gud er død».

Meg har denne enkle tanke falt

inn: Kunne det være at Gud og kunsten har vært i live hele tiden, men at vi — deres tjenere — trenger gjenfødelse? Kunne det være at når kirken og kunsten, etter en lang utvikling hver for seg, nu søker sammen igjen, så kan det gi liv til en samtidig ny og avklart moden kultur?

For en måned siden arbeidet jeg her i kirken med å montere det store materialarbeide på alterveggen. To av kirkens arbeidsfolk skulle hjelpe med å feste de tunge enkeltdelene av metall, tre og glass til veggen. Under arbeidet kastet en av arbeiderne et blikk på meg fra toppen av stillaset og sa: «Denne overtrua skulle vi vel egentlig være ferdige med i vår tid!»

For meg som sto der, usikker og full av frykt for at et års arbeide skulle vise seg å være mislykket og uten overbevisningens kraft, lød det som en dom. Jeg hadde saget, skåret, loddet, hamret og båret rundt på atelieret dette veldige korset. Nå skjøt jeg hjertet opp i livet og ropte opp mot stillaset: «Nei, det er nå vi begynner. Kristendommens rolle er ikke utspilt, vi er bare såvidt igang med å utvikle den skapende kraft som ligger i den.»

200 kg. materialer var festet til veggen, arbeiderne forlot kirken. Selv ble jeg igjen for å fikse endel skjøter. Jeg skulle kjøre hjem

over fjellet samme kveld og hadde ikke tid til å spise. Tungt og alvorlig stod rommet. Da kom arbeideren fra stillaset tilbake. Han trakk opp en termos og en matpakke fra en veske og sa: «Jeg tenkte at du ikke ville ta deg tid til å spise, så jeg laget istand noe hjemme som du kan få før du drar.»

Slik ble det første aftensmåltid servert i Farnes kirke. Mellom verktøyet på alteret stod maten. Jeg visste ikke hva arbeideren tenkte og han visste ikke hva kunstneren tenkte, men det var et rart måltid. Da arbeideren rakte meg koppen med kaffe over alteret og etterpå brødet, da merket jeg at alterbilledet var med og kirken var blitt kirke.

Efter gudstjenesten idag, sa en til meg: «Jeg forstår ikke alterbilledet.» Det er jeg glad for. Hverken religion eller kunst skal forstås. De får liv og fungerer i den grad de oppleves.

Så står da korset montert, som del av kirken, med skinn av mesing og kobber, og med nagler av tre og tornekrans av piggråd. Kristus står frigjort fra smerten og glitrer i de tusen fargete speilbiter. Over svever duen og aller øverst det rolige øye som aldri dør. Det ser alt.

I kirken skal vi ikke vurdere og betrakte, der skal vi selv bli sett og få miskunn.

Kan dette skje, har kirken og kunsten møtt hverandre i en ny og evig tjeneste.

Victor Smith

klippet

Og bare et forsonet og forent Europa kan politisk, økonomisk, sosialt og teknologisk hevde seg ved siden av supermaktene og bevare sin naturlige egenart og yte kraft — og dessuten hjelpe utviklingslandene effektivt. Dette forente Europa kan i en slik virksomhet finne en virkelig misjon for sitt 21. århundre.

Brandt ville ikke drive propaganda for norsk medlemskap i EEC. Men han var ikke i tvil om at i tillegg til Skandinavias økonomiske yte kraft og sosiale vitalitet ville de demokratiske og moralske kalorene fra Norden med sikkerhet komme fellesskapet til gode.

Arbeiderbladet 25. april.

Meghalaya, 'Skyenes bolig', er kanskje et for romantisk navn på en indisk stat. Men 2. april ble 'Skyenes bolig' en politisk realitet. Navnet er treffende i betraktning av at en liten by i denne fjellstaten, Chirapunjee, har den største årsnedbør i verden. Bortsett fra at det regner nesten året rundt der, er den nye staten et enestående eksperiment når det gjelder å imøtekomme selvstyrequerav fra fjellstammene, og hvis eksperimentet blir vellykket, kan det bli en nyttig lærdom for de fleste asiatiske land, for nesten alle har de fjellfolk blant seg som skiller seg sterkt ut fra storparten av befolkningen.

Narayana Pillai i
Arbeiderbladet 2. mai.

I kampen mot imperialismen er det særlig viktig å huske Lenins oppfordring om å benytte alle former kamp, fredelige som ikke-fredelige, lovlige som ulovlige.

Leonid Bresjnev.

Kunsten blir det slagg som det søkende menneske etterlater seg på sin vei. Ved dette blir denne kunst også en hjelper for ethvert søkende menneske, i og med at kunstnerens kamp avspeiler seg i stoffet. Dette er storheten og det eksistensielle i f. eks. Beethovens 9. eller Picassos Guernica, dette at de avspeiler tragediens bekjempelse og opphevelse. Det er ved dette det håp tennes i leserens bryst som Welhaven taler om. Gjenkjennelsens glede. Dette at det finnes et håp, det gis en glede, tross alt. Dette «tross alt» er kunstens egentlige budskap. Dette at det finnes en melodi, en bekjennelse. Kunstneren er menneskets representant i livets tragedie, hvilket innebærer et håp og et ansvar. Enhver kunstner må derfor søke etter dette håp og dette ansvar i seg selv.

Maleren Håkon Bleken i
Morgenbladets kronikk
21. april.

Jeg tror ikke at vi noensinne vil kunne løse rasekonflikten uten at vi forandres i våre hjerter. Tidligere trodde jeg at vi kunne, men jeg husker den kvelden da de vedtok 1964-loven om borgerrettigheter. Hubert Humphrey kom over til Det hvite hus hvor jeg var gjest. Han kom rett bort og sa til meg: «Billy vi har greid det.» Men han la til: «Nå er det opp til folk som deg, for lovgivning alene vil ikke løse dette problemet.»

Jeg har fått erfare at Humphreys spådom var riktig.

Billy Graham.

Willy Brandt understreket på ny den taknemlighetsgjeld han står i til Norge og at tyskerne ikke har glemt den mulighet som ble gitt dem til igjen å ta del i det europeiske og internasjonale samarbeidet, trass i de sår som ble tilføyd under krigen.

— Vi har ikke lov til å glemme lærdommen fra fortida. Men det gjelder å rette blikket framover. Historien har konfrontert folkene i Europa med en utfordring, som kan vise seg å bli den siste: Denne utfordringen består i å skape en fredsordning som muliggjør en sikker framtid for folkene i denne del av verden og som samtidig kan være et middel til hjelp for folkene i andre deler av verden. For å oppnå dette, må enhver av oss yte sitt bidrag, sa Brandt.

....

Kort nytt

LONDON:

På Westminster Theatre vises det nå en dobbeltoppsettning av Peter Howards skuespill. Det er 'Diktatorens kappe' og 'Stigen'.

Filmen 'Frihet' som handler om et afrikansk land som søker frihet, er nettopp blitt synkronisert på Pidgin-engelsk til bruk i fjellene i Papua - Ny Guinea, og i staten Assam i Nord-India foreligger det oversettelse til Miso-språket. To av de nordlige statene i Nigeria har nettopp kjøpt samme film med tale på Hausa-språket.

SVERIGE:

Barn i Stockholm samlet inn 52 pund til det indiske MRA-sentret i Panchgani etter en fremvisning av barnestykket 'En splitter ny dag', som illustrerer familielivet slik det er — og slik det burde være. Frk. Anju Chinai fra Bombay talte etter forestillingen.

Tidligere i uken fikk familier i Gøteborg inn 500 pund ved en basar til inntekt for det nye kjøkkenet i Panchgani. Kjente kunstnere ga bilder til basaren.

SVEITS:

Borgermesteren i Genève beskrev skuespillet 'Stigen' av Peter Howard som «et speil som alle må se seg selv i — uten å knuse glasset». Han presenterte den 56. fransk-sveitsiske forestillingen av 'Stigen' for et fulltallig Genève-publikum.

OSLO:

Filmen «Happy Deathday» (Til lykke med dødsdagen) ble 9. mai vist for over 200 i ungdomsgruppen i Oslo KFUM. Møtelederen sa etter filmen: «I denne filmen blir vi utfordret til å se om vi lever vår tro på en slik måte at det forandrer menneskene og forholdene omkring oss.»

AUSTRALIA:

42 lektorer så filmen 'Happy Deathday' (Til lykke med dødsdagen) i forbindelse med et biologi-seminar ved University of Western Australia i april. Mange av lektorene ba om at filmen skulle vises ved deres skoler, og ønsket at også foreldrene skulle få anledning til å se den.

ITALIA:

Det første italienske eksemplar av Peter Howards film 'Mr. Brown kommer ned fra fjellet' ble vist i byen Assisi for en internasjonal gruppe filmprodusenter og pressefolk. Filmen ble mottatt med entusiasme, og diskusjonen etter forestillingen varte til kl. 03.00 om natten.

LONDON:

Mellom 200 og 300 fagforeningsfolk og industriledere fra Europa og Nord-Amerika møttes i London weekenden 8.—10. mai. Temaet for konferansen var «Industriens svar til anarki og sammenbrudd» og invitasjonskomiteen representerte 6 forskjellige land.

PANCHGANI, INDIA:

Den sveitsiske regjerings representant ved verdensutstillingen i Tokio, Louis Guisan og hans frue, overrakte nylig en gave til det indiske MRA-sentret på Sfr. 3 600,—, fra «borgere av kantonen Vaud».

Lederen av et firma som selger 2/3 av Indias fargefilm, ga ved samme anledning 10 000,— Rupees til sentrets teater, fra sin kone og seg. «Vi betrakter det som en investering som vil gi rikt utbytte,» sa han.

Fremmedarbeider- spørsmålet sett fra skolestuen

Av lærer Loni Kleiner, Sveits

I vår kanton er det ca. 14 500 utenlandske skolebarn. Klassen min er på 39. Av dem er 10 italienere, tre tyskere, en ungare, en østerriker og en sydafrikaner.

Når jeg sammenlikner med tidligere klasser hvor det var bare sveitsere, så bringer utlendingene farge og liv med seg. Atmosfæren er blitt friere og muntre. Nasjonenes mangfoldighet utgjør faktisk en folkefamilie i miniatyr. Tenkningens og erfaringens horisont utvider seg.

Men det skaper selvsagt også vanskeligheter. Språkproblemer og mange av utlendingenes livlige temperament skaper større uro og gjør det vanskelig å konsentrere seg. Undervisningen går langsommere og det er ikke lett å greie pensum.

Selv har jeg begynt å studere italiensk for å kunne lære foreldrene bedre å kjenne. Fordi de utenlandske barna krever mer av oss, må vi lærere gjøre en bevisst innsats for ikke å forsømme dem. Det ærgjerrige ønske om at min klasse skal gjøre det godt må ofres. Hvis vi skal gi de utenlandske barna de samme sjanser som de sveitsiske, så senkes gjennomsnittsnivået noe. Til gjengjeld styrkes andre livsviktige verdier: Evnen til å leve sammen, til å lære av hverandre, og til å sette pris på hverandre.

Vårt ansvar som lærere blir større. Det gjelder å vinne de sveitsiske barna til å ta hensyn og hjelpe. Ofte må vi også nesten tvingen myndighetene til å befatte seg med de utenlandske barnas situasjon. Det hender ofte at de viktigste formularene ikke finnes på italiensk.

Industrien ser ofte bare på produksjonsøkning og rentabilitet. Først langt nede på listen kommer spørsmålet om fremmedarbeideren og hans familie har en ordentlig bolig, om de sosiale innretninger er tilstrekkelige, om skolen kan greie så mange utenlandske barn, osv.

Vi må lære av feilene vi har gjort. En viss reduksjon av antallet fremmedarbeidere kan være nødvendig. Men enda nødvendigere er det at vi alle lærer å dele, å ha mere omsorg, å bære mer, slik at en virkelig folkefamilie kan bli til.

Tyskland — — —

Forts. fra side 3

sjon hvor så mange farer truer og så meget står på spill, trengs det fremfor alt et solid åndelig grunnlag. «Hvis du ikke står for noe, faller du for hva som helst,» heter et ordspråk.

25 år etter frigjøringen bør vi spørre oss hva vi gjør for Tyskland i dag. Som før 1933, kan det være en av nøklene til vår egen fremtid.

Fremmedarbeider — — —

Forts. fra side 7

slike historier er jeg blitt klar over at det vi kan oppnå i Sveits kan hjelpe andre land.

Jeg er et nøkternt menneske, men jeg ønsker å gjøre en innsats. Man må hjelpe folk ut av 'slytøyet' de sitter fast i, om De skjønner hva jeg mener. De fleste land har politiske eller religiøse eller rasemessige minoriteter. Derfor er det betydningsfullt hvilke løsninger sveitsere og italienere kan finne sammen. Vårt mål i Bern er å skape team som kan bringe løsninger dit de trengs.»

ALUMAT

HUSSTIGER SPESIALSTIGER

KRISTIANSANDS MEK. VERKSTED AS
Tlf. 042/29520 • POSTBOKS 472 • 4601 KRISTIANSAND

LEGEMIDDEL FRA

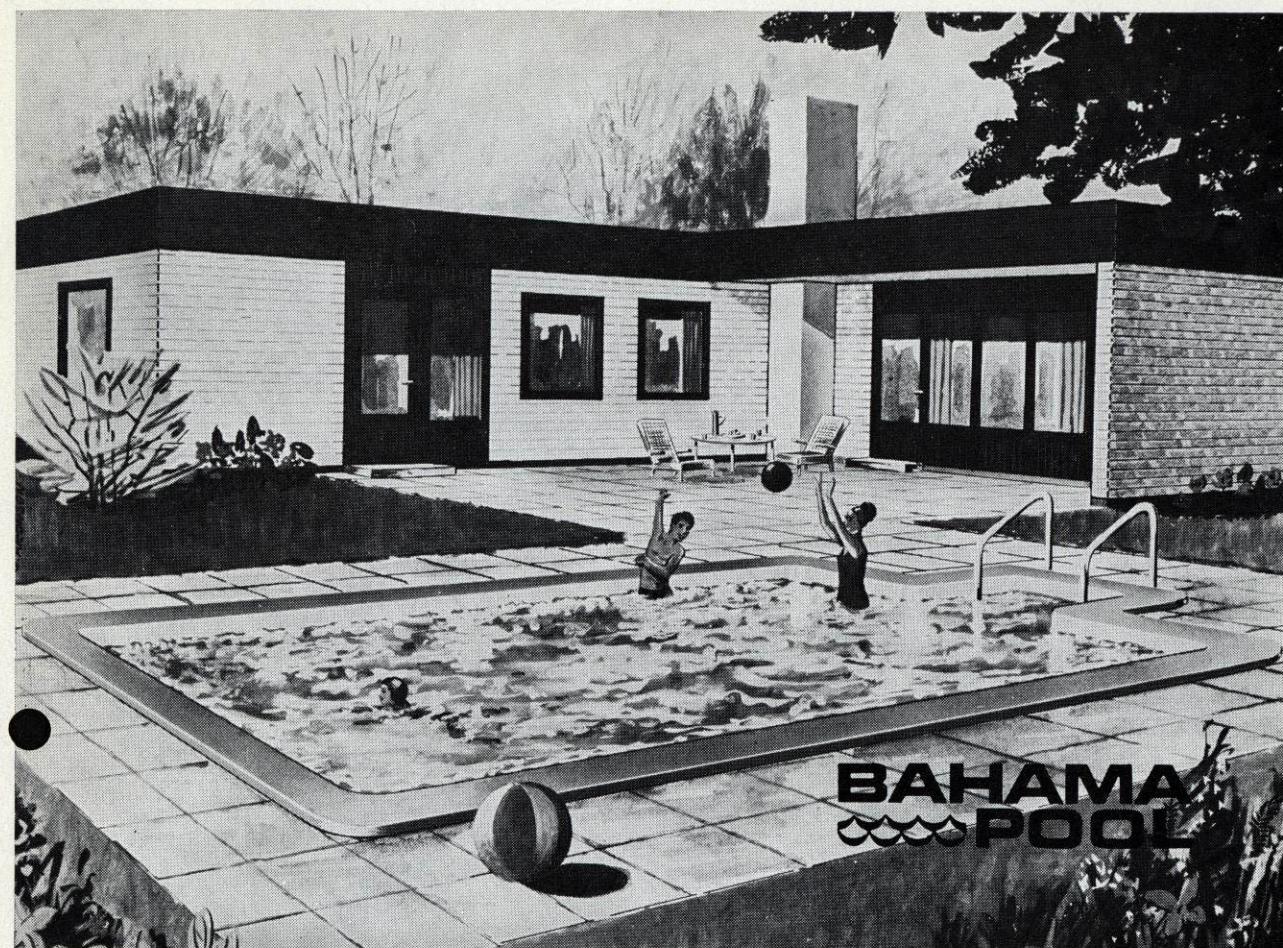
ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, reumatisme, nervesmerter, tannpine, menstruasjonsmerter og forkjølelsesubehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO AS OSLO

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast 13.800:-

(6-8 mm väggjocklek)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för försättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS